

Udskriftsdato: 23. december 2025

KEN nr 9142 af 19/03/2013 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 12-70-00372

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 12-70-00372

Pressenævnets kendelse i sag nr. 12-70-00372

Resumé

Pressenævnet kritiserer Ritzaus Bureau for i et telegram i september 2012 at skrive, at drengens tilstand var dårlig, og at drengen har været udsat for vanrøgt, uden at give forældrene mulighed for at svare på beskyldningerne. Det er imod god presseskik, og derfor får Ritzaus Bureau kritik.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Klagens rettidighed og indhold

Klager over tilsidesættelse af god presseskik kan rettes til det pågældende massemedie selv eller direkte til Pressenævnet. Fristen for at klage til Pressenævnet er fire uger efter offentliggørelsen i mediet eller fire uger efter mediets afgørelse, jf. medieansvarsloven § 34, stk. 2.

En anmodning om genmæle skal fremsættes til mediet senest fire uger efter offentliggørelsen af de faktiske oplysninger, der ønskes imødegået, jf. medieansvarslovens § 36, stk. 3. Genmælet skal i alt væsentligt skal være begrænset til de faktiske oplysninger, der ønskes imødegået, medieansvarslovens § 38, stk. 1. Afslag på genmæle skal snarest muligt skriftligt meddeles den, der har anmodet om genmælet, med oplysning om, at afslaget kan indbringes for Pressenævnet senest fire uger efter, at afslaget er kommet frem, jf. medieansvarslovens § 40, stk. 1.

Klagen vedrører et telegram udsendt 21. september 2012.

Pressenævnet finder, at klagernes e-mail af 17. oktober 2012 ikke kan anses som en anmodning om genmæle. Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, at der i pressemeddelelsen, der er udsendt generelt til en række medier, alene stilles krav om "dementi og berigtigelse", og at der ikke er nogen angivelse af, hvilke faktiske forhold, et eventuelt genmæle i givet fald skulle rette sig imod. Klagen behandles derfor ikke i relation til genmæle.

Derimod finder nævnet, at klagernes e-mail af 17. oktober 2012 efter sit indhold må opfattes som en klage over bl.a. Ritzaus Bureau for tilsidesættelse af god presseskik. Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, at der i klagen henvises til konkrete forhold vedrørende politiets fund af klagernes yngste barn i august 2012 og beskyldninger om vanrøgt af barnet m.v., at der bl.a. specifikt henvises til Ritzaus Bureau, og at klagerne påberåber sig, at god presseskik er tilsidesat. Henvendelsen til Ritzaus Bureau er derfor rettidig. Det kan ikke føre til et andet resultat, at e-mailen af 17. oktober 2012 har overskriften "PRESSEMEDDELELSE", og at den er sendt til en lang række medier.

Ritzaus Bureau besvarede ikke klagernes henvendelse. Dette må sidestilles med en afvisning.

Klagen vedrører et telegram udsendt 21. september 2012. Da klagen først er modtaget i Pressenævnet den 26. november 2012, er klagen som udgangspunkt indgivet efter klagefristens udløb. Nævnet finder imidlertid, at klagen er indgivet til Pressenævnet i så nær tidsmæssig sammenhæng med den af Ritzaus Bureau ubesvarede henvendelse, at klagen må anses for rettidigt indgivet.

Klagen behandles derfor i relation til de vejledende regler for god presseskik.

Regler om god presseskik

Det fremgår af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse. En sigtets eller tiltalts navn eller anden identificering bør udelades i en retsreportage, når ingen almen interesse taler for at offentliggøre navnet. Ved omtale af en straffesag, skal det klart fremgå, om sigtede/tiltalte har erklæret sig skyldig eller ikke skyldig, jf. punkterne B.1, C.5 og C.6.

Det følger endvidere af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte, herunder ved forelæggelse for den, der kan være krænkede. Kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed, når disse udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkterne A.1, A.2 og A.3.

Omtalen af tvangsfjernelsen og sigtelsen for vanrøgt m.v.

Pressenævnet finder, at tvangsfjernelse af børn i forbindelse med vanrøgt og offentlige myndigheders pligter med hensyn til at gribe ind over for vanrøgt af børn klart har offentlig interesse. Nævnet finder derfor ikke grundlag for kritik af Ritzaus Bureau for at omtale omstændighederne omkring politiets fund af klagernes yngste barn i august 2012 med oplysninger om barnets tilstand og den efterfølgende tvangsfjernelse af barnet. Nævnet finder heller ikke grundlag for at kritisere omtalen af sigtelsen for overtrædelse af straffelovens § 213 om vanrøgt, som klagerne i øvrigt selv har offentliggjort på deres hjemmeside.

Nævnet finder endvidere ikke grundlag for at kritisere Ritzaus Bureau for at bringe oplysninger om klagernes yngste barns fysiske tilstand.

Klagernes adgang til at kommentere beskyldningerne

Det må ud fra det oplyste lægges til grund, at Ritzaus Bureau ikke før offentliggørelsen af meddelelsen har indhentet klagernes kommentarer til beskyldningen om, at klagernes yngste barns tilstand var dårlig, da barnet blev fundet i august 2012, og at barnet har været udsat for vanrøgt. Oplysningerne kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for klagerne. De nævnte oplysninger har derfor skullet efterprøves, inden de blev bragt, først og fremmest ved forelæggelse for klagerne. Dette ses ikke at være sket.

Pressenævnet finder, at Ritzaus Bureau derfor har tilsidesat god presseskik, og *nævnet udtaler sin kritik*. Det kan ikke føre til et andet resultat, at Ritzaus Bureau helt eller delvis har baseret sit telegram på, hvad der har været offentliggjort i andre medier.

Pressenævnet finder, at der ud over det nævnte kritiserede forhold ikke er grundlag for at kritisere Ritzaus Bureau.

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Ritzaus Bureau at offentliggøre følgende:

”(Rubrik)

Ritzaus Bureau får kritik for telegram om ”Garagedrenge”

(tekst)

Pressenævnet kritiserer Ritzaus Bureau for i et telegram i september 2012 om den dreng, politiet fandt i en garage i Helsingør, at skrive, at hans tilstand var dårlig, og at drengen har været udsat for vanrøgt, uden at give forældrene mulighed for at svare på beskyldningerne.

Det er imod god presseskik, og derfor får Ritzaus Bureau kritik.

Hele sagen kan læses på www.pressenaevnet.dk ”

[Klager 1] og [Klager 2] har klaget til Pressenævnet over en række mediers omtale af ”Garagedrengen” i september og oktober 2012, herunder et telegram fra Ritzaus Bureau udsendt den 21. september 2012, idet klagerne mener, at god presseskik er tilsidesat. Klagen omfatter endvidere klagerens anmodning om genmæle.

[Klager 1] og [Klager 2] er forældre til ”Garagedrengen”.

Klagen er modtaget i Pressenævnet den 26. november 2012.

Sagen er behandlet sammen med sag nr. 12-70-00367 (ekstrabladet.dk), sag nr. 12-70-00373 (Helsingør Dagblad), sag nr. 12-70-00380 (Kristeligt Dagblad), sag nr. 12-70-00381 (Jyllands-Posten), sag nr. 12-70-00382 (JyskeVestkysten), sag nr. 12-70-00383 (Berlingske), sag nr. 12-70-00384 (Sjællandske Medier), sag nr. 12-70-00385 (politiken.dk), sag nr. 12-70-00386 (avisen.dk), sag nr. 12-70-00387 (bt.dk), sag nr. 12-70-00389 (information.dk) og sag nr. 13-70-00406 (Lokalavisen Nordsjælland).

1 Sagsfremstilling

I august 2012 fandt Nordsjællands Politi et barn i garagen på klagerens bopæl. En række medier har omtalt hændelsen og omtalt barnet som ”Garagedrengen”. Klagerne blev efterfølgende sigtet for vanrøgt og barnet tvangsfjernet af Helsingør Kommune.

Det påklagede telegram

Ritzaus Bureau udsendte den 21. september 2012 telegrammet ”*Forældre skjulte dreng i garage*” med underrubrikken ”*Forældre har fået tvangsfjernet dreng på cirka fire år. Også seks søskende er fjernet fra hjemmet*”. Af telegrammet fremgik følgende:

”I flere år har et forældrepar i Helsingør skjult for myndighederne, at de havde fået en dreng, skriver Helsingør Dagblad.

Drengen skønnes til at være fire år. I forvejen har forældrene fået tvangsfjernet seks børn.

Drengens tilstand var dårlig, da en politimand ved et tilfælde i august opdagede ham.

Barnet var skjult under et tæppe bag en bil.

På grund af sagen har politiet besluttet at sigte forældrene for vanrøgt af drengen, skriver Helsingør Dagblad fredag.

Politiet gik videre til kommunen, og her fulgte man op ved hurtigt at fjerne barnet.

Der er i øvrigt usikkerhed om drengens alder. Ved at måle knogletykkelsen anslår man dog, at alderen er fire år.

Da politiet besøgte parret i august, var formålet et helt andet. Det var helt tilfældigt, at en betjent i garagen fik øje på barnet.

Ifølge Helsingør Dagblad skyldes tvangsfjernelserne af drengens seks søskende, at forældrene holdt dem isoleret fra omverdenen.”

Yderligere oplysninger

[Klager 1] og [Klager 2] sendte den 17. oktober 2012 e-mailen ”**PRESSEMEDDELELSE: Dementi NU eller Pressenævnet ind i sagen**” til en række medier, herunder Ritzaus Bureau.

Af pressemeddelelsen fremgik bl.a. følgende:

”Vi er blevet hængt ud i verdenspressen og har været på mange forsider på baggrund af løgne fra Helsingør Dagblad - og derefter i ALLE medier med endnu mere direkte løgn om vores familie:

Vi ønsker dementi og berigtigelse af de indslag, der er bragt i såvel de skrevne som de digitale medier. Vi forventer, at I giver plads til dementiet på samme spaltepads og på samme sendetidspunkt, hvor I tidligere har bragt løgnet, som beskrives nedenfor.”

I meddelelsen kommenterede klagerne Helsingør Dagblads omtale af ”Garagedrenge”, og anførte, at andre medier ukritisk havde gengivet oplysninger fra Helsingør Dagblad.

Klagerne anførte vedrørende deres søn, at

”[Drengen].. har IKKE været vanrøgtet af sine forældre.

[Drengen].. var IKKE i dårlig fysisk og psykisk stand, da han blev fjernet af Nordsjællands Politi fra sine forældre.

[Drengen].. har IKKE levet i en garage.

[Drengen].. har IKKE levet i en papkasse.

[Drengen].. har IKKE været på den samme adresse hele sit liv.

[Drengen].. har IKKE levet et liv uden kontakt til andre voksne og børn.

[Drengen].. har IKKE levet i et hjem med tæpper for vinduerne.

[Drengen].. har set dagens lys og åben himmel daglig.”

Under overskriften ”IKKE KRIMINALITET” oplyste klagerne, at Nordsjællands Politis ransagning af deres bopæl beroede på en mistanke om ulovlig personfotografering i strid med straffelovens § 264a begået af [Klager 1]. Mistanken var ifølge klagerne begrundet i, at [Klager 1] havde indgivet fire politianmeldelser mod en gruppe politibetjente og i anmeldelserne oplyst, at hun var i besiddelse af bevismateriale i form af billedokumentation.

Klagerne oplyste i pressemeddelelsen, at Nordsjællands Politi havde sigtet dem for:

”Overtrædelse af straffelovens § 213, ved i perioden fra ca. 2006/2007 og frem til den 9. august 2012 på adressen [Vej], 3000 Helsingør i forening med samlever, ved vanrøgt eller nedværdigende behandling at have krænket deres drengebarn, idet de tiltalte lod deres barn tage ophold på adressen [Vej], 3000 Helsingør, uagtet at adressen var uegnet til beboelse.”

Af pressemeddelelsen fremgik endvidere om Ritzaus Bureau:

”Oplysninger fra Helsingør Dagblads artikel blev ukritisk videregivet uden kontrol af indholdets rigtighed og uden at indhente tilladelse for videregivelse af personfølsomme oplysninger i en personsag behandlet af retten for lukkede døre, begæret af politiet. Dette videreformidles ukritisk i de landsdækkende danske medier og hændelsen videreformidles som en skummel og frygtelig børnevanrøgtssag med navnegivelse af forældrene samt fulde bopæl, økonomi, forkerte datoer, forkert beløb, ransagning for anden kriminalitet. Denne løgnehistorie bringes videre ud over hele det danske land og ud over landets grænser af Ritzaus Bureau.”

Pressemeddelelsen sluttede:

”Vi imødeser jeres skriftlige forslag til, hvordan jeres medie vil få givet os oprejsning.”

Pressemeddelelsen henviste derudover til hjemmesiderne [Hjemmeside], [Hjemmeside] og [klager1].dk, hvor pressemeddelelsen er offentliggjort.

Ved e-mail af 26. oktober 2012 rykkede [Klager 1] og [Klager 2] for svar fra Ritzaus Bureau, som ikke havde reageret på pressemeddelelsen.

Klagernes henvendelse henstår ubesvaret.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager 1] og [Klager 2]s synspunkter

[Klager 1] og [Klager 2] har anført, at de som forældre til sønnen, der er omtalt som ”Garagedrengen”, er blevet hængt ud i medierne på grundlag af fejlagtige og udokumenterede påstande om bl.a. vanrøgt af sønnen. Medierne har ikke undersøgt oplysningernes rigtighed

Medierne har aldrig fået tilladelse til at omtale de følsomme oplysninger, der er private.

Mediernes omtale er iværksat af klagerens politiske modstandere til årets kommunalvalg. [Klager 1] og [Klager 2] er politisk aktive og har gennem flere perioder været opstillet som kandidater på Kronborg-listen til såvel kommunalvalg som regionsvalg. Klagerens familie har som følge af mediernes omtale lidt uoprettelig skade.

Klagerne mener at have krav på et genmæle.

2.2 Ritzaus Bureaus synspunkter

Ritzaus Bureau har anført, at mediet har modtaget klagerens pressemeddelelse af 17. oktober 2012.

Idet klagens form er en pressemeddelelse, er den behandlet journalistisk i nyhedsredaktionen, der ikke fandt anledning til at dementere eller korrigeres den påklagede nyhedshistorie.

Det fremgår ikke af pressemeddelelsen, at klagerne kan påvise konkrete faktuelle fejl. Det er således uklart, hvad der eventuelt skal dementeres eller korrigeres i nyhedshistorien, som Ritzaus Bureau udsendte på baggrund af et citattilbud fra Helsingør Dagblad.

Pressemeddelelsen indeholder derimod en række holdningsprægede ytringer over Ritzaus Bureau, som mediet ikke har fundet anledning til at videregive.

3 Pressenævnets grundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: Thomas Rørdam, Anne-Marie Dohm, Lene Sarup og Marianne Druedahl.

Klagens rettidighed og indhold

Klager over tilsidesættelse af god presseskik kan rettes til det pågældende massemedie selv eller direkte til Pressenævnet. Fristen for at klage til Pressenævnet er fire uger efter offentliggørelsen i mediet eller fire uger efter mediets afgørelse, jf. medieansvarsloven § 34, stk. 2.

En anmodning om genmæle skal fremsættes til mediet senest fire uger efter offentliggørelsen af de faktiske oplysninger, der ønskes imødegået, jf. medieansvarslovens § 36, stk. 3. Genmælet skal i alt væsentligt skal være begrænset til de faktiske oplysninger, der ønskes imødegået, medieansvarslovens § 38, stk. 1. Afslag på genmæle skal snarest muligt skriftligt meddeles den, der har anmodet om genmælet, med oplysning om, at afslaget kan indbringes for Pressenævnet senest fire uger efter, at afslaget er kommet frem, jf. medieansvarslovens § 40, stk. 1.

Klagen vedrører et telegram udsendt 21. september 2012.

Pressenævnet finder, at klagerens e-mail af 17. oktober 2012 ikke kan anses som en anmodning om genmæle. Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, at der i pressemeddelelsen, der er udsendt generelt til en række medier, alene stilles krav om ”dementi og berigtigelse”, og at der ikke er nogen angivelse af, hvilke faktiske forhold, et eventuelt genmæle i givet fald skulle rette sig imod. Klagen behandles derfor ikke i relation til genmæle.

Derimod finder nævnet, at klagerens e-mail af 17. oktober 2012 efter sit indhold må opfattes som en klage over bl.a. Ritzaus Bureau for tilsidesættelse af god presseskik. Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, at der i klagen henvises til konkrete forhold vedrørende politiets fund af klagerens yngste barn i august 2012 og beskyldninger om vanrøgt af barnet m.v., at der bl.a. specifikt henvises til Ritzaus Bureau, og at klagerne påberåber sig, at god presseskik er tilsidesat. Henvendelsen til Ritzaus Bureau er

derfor rettidig. Det kan ikke føre til et andet resultat, at e-mailen af 17. oktober 2012 har overskriften ”PRESSEMEDDELELSE”, og at den er sendt til en lang række medier.

Ritzaus Bureau besvarede ikke klagernes henvendelse. Dette må sidestilles med en afvisning.

Klagen vedrører et telegram udsendt 21. september 2012. Da klagen først er modtaget i Pressenævnet den 26. november 2012, er klagen som udgangspunkt indgivet efter klagefristens udløb. Nævnet finder imidlertid, at klagen er indgivet til Pressenævnet i så nær tidsmæssig sammenhæng med den af Ritzaus Bureau ubesvarede henvendelse, at klagen må anses for rettidigt indgivet.

Klagen behandles derfor i relation til de vejledende regler for god presseskik.

Regler om god presseskik

Det fremgår af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse. En sigtets eller tiltalts navn eller anden identificering bør udelades i en retsreportage, når ingen almen interesse taler for at offentliggøre navnet. Ved omtale af en straffesag, skal det klart fremgå, om sigtede/tiltalte har erklæret sig skyldig eller ikke skyldig, jf. punkterne B.1, C.5 og C.6.

Det følger endvidere af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte, herunder ved forelæggelse for den, der kan være krænket. Kritik bør udvises over for nyhedskilderne, i særdeleshed, når disse udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkterne A.1, A.2 og A.3.

Omtalen af tvangsfjernelsen og sigtelsen for vanrøgt m.v.

Pressenævnet finder, at tvangsfjernelse af børn i forbindelse med vanrøgt og offentlige myndigheds pligter med hensyn til at gribe ind over for vanrøgt af børn klart har offentlig interesse. Nævnet finder derfor ikke grundlag for kritik af Ritzaus Bureau for at omtale omstændighederne omkring politiets fund af klagernes yngste barn i august 2012 med oplysninger om barnets tilstand og den efterfølgende tvangsfjernelse af barnet. Nævnet finder heller ikke grundlag for at kritisere omtalen af sigtelsen for overtrædelse af straffelovens § 213 om vanrøgt, som klagerne i øvrigt selv har offentliggjort på deres hjemmeside.

Nævnet finder endvidere ikke grundlag for at kritisere Ritzaus Bureau for at bringe oplysninger om klagernes yngste barns fysiske tilstand.

Klagernes adgang til at kommentere beskyldningerne

Det må ud fra det oplyste lægges til grund, at Ritzaus Bureau ikke før offentliggørelsen af meddelelsen har indhentet klagernes kommentarer til beskyldningen om, at klagernes yngste barns tilstand var dårlig, da barnet blev fundet i august 2012, og at barnet har været udsat for vanrøgt. Oplysningerne kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for klagerne. De nævnte oplysninger har derfor skullet efterprøves, inden de blev bragt, først og fremmest ved forelæggelse for klagerne. Dette ses ikke at være sket.

Pressenævnet finder, at Ritzaus Bureau derfor har tilsidesat god presseskik, og *nævnet udtaler sin kritik*. Det kan ikke føre til et andet resultat, at Ritzaus Bureau helt eller delvis har baseret sit telegram på, hvad der har været offentliggjort i andre medier.

Pressenævnet finder, at der ud over det nævnte kritiserede forhold ikke er grundlag for at kritisere Ritzaus Bureau.

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af Ritzaus Bureau at offentliggøre følgende:

”(Rubrik)

Ritzaus Bureau får kritik for telegram om ”Garagedrengen”

(tekst)

Pressenævnet kritiserer Ritzaus Bureau for i et telegram i september 2012 om den dreng, politiet fandt i en garage i Helsingør, at skrive, at hans tilstand var dårlig, og at drengen har været udsat for vanrøgt, uden at give forældrene mulighed for at svare på beskyldningerne.

Det er imod god presseskik, og derfor får Ritzaus Bureau kritik.

Hele sagen kan læses på www.pressenaevnet.dk ”

Afgjort den 19. marts 2013